

Vertimas aukojamas kaip tarnystė

VL.ŠMAKOV
ŠVENTOJI TOTO KNYGA
DIDIEJI ARKANAI

Aš nerankioju savo žinių iš rankraščių ar knygų, bet nešiojuosi jas pačiame savyje, nes dangus ir žemė su visais savo gyventojais ir netgi pats Dievas slypi žmoguje.

J. Biomė

Tikrasis Izidės tarnas yra tas, kuris, teisingai supratęs mokymą apie Dieviškus dalykus, dar perleis jį per savo proto analizę ir savo dvasia prasiskverbs į jame glūdinčias tiesas.

Plutarchas

I ARKANAS

- 1.Tradicinis pavadinimas: *Magas. Vienovė. Komediantas.*
2. Žydų alfabeto raidė: א (*Alef*)
3. Skaitinė reikšmė: 1.
4. Simbolinis pavaizdavimas:

Priešais masyvų akmeninį stalą stovi trisdešimt penkerių metų vyras, pilname jėgų žydėjime. Stalas pagamintas iš pilko akmens: masyvi lenta guli ant dviejų vertikalių akmeninių sienelių, per vidurį sujungtų skersiniu. Už jo nugaros kabo pusiau atitraukta kraujo raudonumo sunki portjera, ant jos – devynios klostės. Už portjeros matyti laiptai, vedantys žemyn, į žemę. Ant grindų po Mago kojomis patiestas žalias kilimas su jame išaustais laurų vainikais bei geltonų gėlių girliandomis. Mago rūbai balti, šiek tiek rausvo ir auksinio atspalvio. Trumpa, vos iki kelių tunika sujuosta plačiu odiniu diržu ir krenta daugybe klosčių.

Ant stalo stovi iš aukso kalta taurė, visiškai pajuodusi nuo laiko poveikio. Greta taurės guli kardas; jo į smaigalį plėtėjanti geležtė pagaminta iš matinės platinos, o rankena – iš patamsėjusio

aukso. Be to, ant stalo guli siklis (pentaklis) – auksinė moneta su lygiašonių kryžiumi apskritime; antroje monetos pusėje matyti karališka karūna.

Magas stovi, jo dešinė koja atkišta į priekį. Kaktą juosia gyvatė, įsikandusi savo uodegą. Virš galvos – begalybės ženklas. Jo dešinė ranka aukštai pakelta į viršų ir laiko auksinį skeptrą, papuoštą skulptūrine grupe: skeptro kotą apšivijusi didžiulė gyvatė, ant jos ilsisi milžiniškas vėžlys, o ant jo stovi trys balti drambliai, laikantys sferą su septynaukšte piramide virš jos ir akinančiai ryškiu auksinio trikampio pavidalo šviesuliu viršuje. Ant mago krūtinės kabo lygiašonis kryžius su dvišakais ir užapvalintais galais. Jo centre ant plonytės spiralės ryškia ugnimi spindi raudonas taškas.

1. APIE DIEVIŠKĄ ABSOLIUTĄ

Pradžioje tebuvo tik Absoliutas,
Vienatinis Absoliutas, kito nebuvo.
Chhandagyopanishad

Šventosios Toto Knygos I Arkanas pradeda visų kitų Arkanų seką, nes jis byloja apie viso ko egzistuojančio Pirminę Priežastį, apie Absoliuto išėjimą iš Pralajos ir Aktyvios Trivienės Dievybės pasireiškimą, todėl jis apjungia savyje visus Pasireiškusio Pasaulio principus. Šioje gryoje savo prigimtyje jis nepasiekiamas jokiame pažinime, mes turime nusileisti iš šių aukščių ir nagrinėti šį Arkaną jo kur kas žemesniame laipsnyje, kai jis tėra Arkanų sistemos *primus inter pares* (pirmas tarp lygių) narys.

Absoliutas yra Protas, Protas Savo Paties Esmėje; Jis yra todėl, kad Jis yra, bet ne todėl, kad Jį įtaria esant; Jis yra, arba niekas neegzistuoja.

Elifas Levis

Nė viena iš mūsų minčių nepajėgia suprasti Dievo ir jokia kalba nepajėgia nusakyti Jo. Tai, kas be kūno, nematoma ir neturi formos, negali būti suvokiama mūsų jautimais; tai, kas amžina, negali būti išmatuota trumpu laiko matu; taigi Dievas neišreiškiamas. Dievas gali suteikti keletui išrinktųjų sugebėjimą pakilti virš natūralių daiktų eigos, kad jie pakiltų iki Jo dvasinio tobulumo švytėjimo, bet šie išrinktieji neranda žodžių, kurie galėtų išversti į kasdieninę kalbą Nematerialų Regėjimą, privertusį juos virpėti. Jie gali paaiškinti žmonijai antraeiles priežastis to Kūrimo, kuris

vyksta prieš jų akis kaip kosminio gyvenimo vaizdai, bet Pirminė Priežastis išlieka neatskleista ir Ją suvokti galima tik anapus mirties.

Hermis Trismegistas

Taip kalbėjo Hermis Trismegistas, Egipto Mokytojas, savo mokiniui Asklepijui prieš tūkstančius metų. Visuotinę Pasaulinę Pirminę Priežastį, Begalinį ir Nepasiekiamą Absoliutą, Viešpatį Dievą, „Kurio niekas niekur nemato“, *Ain Sof*, Netariamą Neregimą Elados Dievą, Tikrąją Būtį, Vienatinę Realybę – indų *Sat*, Zend Avestos *Zervane Akerene* („Begalinis“, „Laiko Ratas“), gnostikų (pagal Simoną Magą) Tą, Kuris yra, Kuris buvo, Kuris bus, Dieviškąją Esybę *mūsų sąmonė suvokia kaip bet kokio apibūdinimo neigimą*. Absoliutas aiškinamas kaip „Ne Tai“, „Ne Tas“ ir t. t. tik pasitelkiant neiginius.

Dievas yra Būtis, negalinti turėti Vardo, nes Jis yra Abstrakti Būtis.

Hermis Trismegistas

Jo Šlovė per daug išaukštinta, Jo Šviesa per daug spindulinga, kad žmogaus protas galėtų Jį suvokti, kad mirtingos akys galėtų Jį regėti.

Zend Avesta

Dievas Vienatinis; Tam, Kas yra Vienatinis, nėra prasmės suteikti vardą.

Lactance

Žmogus iš viso negali pažinti, kas yra Dievas. Jis žino tik viena: kas nėra Dievas; ir tada protingas žmogus tai atmeta.

Meisteris Eckhartas

Visi daiktai iki gimimo slypi Vienatinėje ir Didžiojoje Būtyje;

Iš kurios gimstant išeinama, į kurią po mirties vėl grįžtama.

Bhagavatgyta

Kas aukštesnis už tave – nesistenk pažinti.

Jis yra „Ne Tai“ (*neti, neti*), prisakė mums Indijos mokytojai, ir mes kartu su jais į kiekvieną žodį drįsusiam ką nors apie Jį kalbėti turime atsakyti tik šį amžiną „Ne Tai“, nes „Jis slepia savo Vardą“, „Jis nepakenčia, kad būtų tariamas Jo Vardas“, – kaip sakydavo senieji egiptiečiai, ir šis priesakas per tiek amžių išliko nepakitęs, jį palaiko visi mąstytojai, nepaisant nei skirtingų jų gyvenimo sąlygų, nei skirtingo gyvenamojo laiko.

Netark savo Viešpaties Vardo!

Iš 20, 7

Nusakyti Dievą – tai Jį neigti!

Spinoza

Bet koks Dievo supratimas yra Jo neigimas, ir patys bandymai suprasti yra Dievybės įžeidimas.

Fichtė

Štai kodėl, pasak gnostikų valentiniečių mokymo, Eonas Kristus išmoko pasitenkinti sąvoka apie Dievo kaip Pirmosios Priežasties nepažinumą ir nediršo skverbtis į šią paslaptį (kaip teigia Kabala).

2. APIE KURIANTĮ DIEVĄ, JO TRIVIENYSTĘ IR DIEVIŠKĄ TRINARĮ

Kaip iš liepsnojančios ugnies išleikia tūkstančiai kibirkščių, visos analogiškos ugniai, taip, o drauge, iš Amžinojo atsiranda daugybė būtybių ir vėl grįžta į Jį.

Kaip voras išskiria iš savęs gijas ir vėl jas į save sutraukia, kaip žemėje auga žolės, kaip ant gyvo žmogaus galvos atsiranda plaukai, taip viskas atsiranda iš Amžinojo.

Šimto kelių Brahmanas

Kai žmogus susiduria su kokia nors idėja, galimi du variantai. Jeigu idėja *baigtinė*, jis priklausomai nuo savo išsivystymo lygio gali pakilti arba nusileisti iki jos; pajutęs ją savo dvasia, jis gali apimti šią idėją protu taip, kaip futliaras (Kabalos frazė) apima į jį įdėtą daiktą. Jeigu idėja *begalinė*, o tokia idėja tėra viena – idėja apie Būtį, – tai kad ir kaip aukštai žmogus būtų išsivystęs, pakilti iki jos jis nepajėgtų. *Bet žmogus pats dieviškas, nes jo Atmanas yra Dievybės spindulys; per šią Būties emanaciją žmogus gali prasiskverbti į sferas, amžinai uždarytas jo protui, ir visos jo pastangos turi būti nukreiptos tik tam, kad dvasios atvėrimus pervestų į proto sąmonę.* Kaip tai pasiekę patys didieji žmonijos Mokytojai per amžius vertė savo dangiškus regėjimus į žemišką kalbą ir kaip švyturio spindulys rodė kelią jo ieškantiems laivams, taip šių Galiūnų dvasios ir proto šviesa ir šiandien atveria kelią kiekvienam ieškančiam ir trokštančiam Tiesos

Indra, Mitra, Varūna, Agnis – taip Jį vadina, o Jis yra auksaplunksnis Garutmanas. Išminčiai kalba apie Vienatinį kaip apie daugelį; jie vadina Jį Agniu, Jama, Matarišva.

Rigveda

Pakilkime dvasia į Būtį, iš Kurios liejasi šios visatos kūrimas, tąsa ir griovimas, nes Ji apima visus daiktus ir tuo pačiu išlieka Vientisa.

Bhagavata Purana

Sunku rasti šios visatos Kūrėją ir Tėvą, bet ir radus Jį neįmanoma apibūdinti Jo visiems suprantama kalba.

Platonas

Aukščiausioji tiesa, kuri visa savo pirmine verte glūdi visų Įšventinimų esmėje, yra mokymas apie *Dvasios Trivienystę¹ ir visų Jos pasireiškimų Trivienystę*; apie šią Trejybę, Vienatinę ir Vientisą², kaip tik ir kalba pirmasis Didžiųjų Arkanų trinaris. Dvasios Trivienystę apsprendžia Jos Substanciali Prigimtis, Absoliuti ir Tobula kaip Pati Dvasia, Kuriai ji iš principo yra identiška. Vidinė, slaptoji Dvasios Prigimtis yra sintezė iš jos substancialių kategorijų, apsprendžiančių Dvasios pavidalą prote baigtinėse jo vystymosi

¹ Trivienystė yra trijų esybių, trijų reiškinių vienovė. (Vert. past.)

² Trejybės, arba, kitais atvejais, Dvasios vientisumą, tekste reikėtų suprasti kaip homogeniškumą: (gr. homogenes), vienodas, vienalytis, neturintis sandaros skirtumų. (Vert. past.)

stadijose. Protas nėra galutinis tikslas ir pradinis šaltinis, kuriam suteiktas didis sugebėjimas būti Absoliučios Būties ir Jos Bepradės Tiesos veidrodžiu. Protas negali prasiskverbti į slaptąsias Dvasios gelmes, bet jis gali pasiimti Ja, prisistotinti Jos Spindulingos Prigimties ir todėl gali pats tapti spinduliuojančiu. Toks aukščiausias proto tikslas; jis negali paaiškinti Dvasios, bet su Jos didybės atspindžio tobulumu protas pavirsta Aukščiausio Įstatymo šventais rašmenimis, ir jų pranašiški žodžiai degina žmonių širdis, įžiebia jose atsakomąją liepsną.

Pirmapradis, tebūnie pašlovintas Jo Vardas, turi tris Galvas, kurios sudaro tik vieną Galvą; tai yra tai, kas yra labiausiai išaukštinta tarp išaukštinto. Taigi kaip Pirmapradis, tebūnie pašlovintas Jo Vardas, išreiškiamas skaičiumi trys (.....), tai visi kiti šviesuoliai, kurie nušvietė mus savo spinduliais (kitos Sefiroth), vienodai egzistuoja skaičiuje trys.

Idra Souta, Zohar

Dieviška Trejybė gimsta iš Dievo, Dievo Sūnaus ir Šventosios Dvasios“³ „Taigi Dievas turi Vienatinį Vardą, rodantį Jo Būtybės Vienovę, bet tuo pačiu metu Jis Trivienis, ir ši Trejybė Vieninga. Kad ir kaip tai atrodytų keista, jau šie Vardai tau tai aiškina... Šie Vardai, kurie yra trys ir kurie visi trys nusako Vienatinę Substanciją, tapačią sau Pačiai, kaip trigubas šaukinys: Šventas, Šventas, Šventas... ir iš kitos pusės savyje talpina Trejybę: Išmintį, Protą ir Mokslą.

Abulafija, *Vienovės Knyga*

Sefer Jecira aiškina Vienatinio Dievo egzistavimą, parodydama mums daugio ir įvairovės srityje vienovės bei harmonijos buvimą; nes toks vientisumas negali kilti kitaip, kaip tik iš vieno Valdovo.

Jehuda Halevi

³ Toks stulbinantis žinomo kabalisto mokymo artumas krikščioniškai Trejybės dogmai neturi stebinti, nes, tiesą sakant, Kabala, kaip sintezė, apjungia savyje abiejų šių semitinio atvėrimo šakų: judaizmo ir krikščionybės – dogmas. Būtent ši aplinkybė paskatino platų Kabalos mokymų augimą viduramžiais, nes jos artume su krikščionybe tuometiniai kulto tarnai tematė tik dar vieną ryškų absoliutaus krikščionybės teismo įrodymą. Kabalos ir krikščionybės giminingumas ypatingai ryškiai išreikštas Piko de Mirandolos knygoje „De hominis dignitate“.

Dvasios Trivienystė yra doktrina apie Savaiminį Egzistavimą. Pirminė Substancija negali nebūti Vienatinė, nes priešingu atveju ji būtų apribota⁴; pats pagrindinis jos apibūdinimas – kad Ji Visa apimanti, t. y. kad ji yra išsamus visos visuotinių atributų visumos centras. Suvokti *vientisumą* įmanoma tik neatskiriant nuo jo sąvokos apie *daugingumą*; tiek viena, tiek kita vienodai turi realią būtį tik fenomenalioje gamtoje; Dieviškame Pasaulyje jie virsta *apriorinėmis potencialijomis* ir tuo pačiu *pirminėmis*. Aukščiausias Vientisumo prototipas yra **Būtis**, daugingumo prototipas – **Sąmonė**; todėl **Dvasia yra Būtis ir Sąmonė**; ši Sąmonė turi *dvi potencialijas*: išlaikyti prigimties *vientisumą*, arba suimti į save daugingumą; šios dvi Sąmonės potencialijos atitinkamai atskleidžia dvi Būties potencialijas: *Vienatinės Vientisos Būties* ir *Vienatinės Būties kaip atskirųjų Sintezės*; daugingumo Sąmonė, objektyvizuodama Save apie savo Būtį, atskleidžia savo trečiąją Būties ir Sąmonės potencialiją. Šios trys potencialijos savo tikrąją prigimtį jungiantis Būčiai su Sąmone virsta trimis Vienesybinėmis ir Vientisomis Dvasios Asmenybėmis. Pirmasis Didžiųjų Arkanų trinaris savo aukščiausiu aspektu yra mokymas apie Grynosios Dvasios Trivienystę, ir todėl jis dominuoja bei iškyla virš visų kitų Arkanų ir išsilieja į aukščiausią doktriną, iki kurios suvokimo žmogus iš viso gali pakilti. Ši doktrina per savo tris Asmenybes gali būti išreikšta taip:

I Arkanas yra mokymas apie Vienatinę Vientisą Kosminę Būtį (Sat) – apie Pirminę Visatos Sąmonę kaip apie Vienatinę Realybę.

II Arkanas yra mokymas apie Vienatinę Visa apimančią Būtį (Čit) – apie Substancialią (todėl turinčią atributų potencialijų) Kosminę Sąmonę kaip apie Vienatinę Realybę.

III Arkanas yra mokymas apie Vienatinę savo esmę, bet Daugingą savo prigimtį Būtį (Anandą) – apie Sintetinę (kaip atskirųjų atributų diferencialinių aspektų integralinę visumą) Integralinę Kosminę Vienatinės Realybės Sąmonę.

Viskas prasideda iš Grynosios Būties, kuri tėra tik visiškai nenusakoma mintis, paprasta ir nekintanti, nes tikrasis Pradas negali būti niekuo kitu... Bet ši Grynoji Būtis tėra tik aukščiausio laipsnio abstrakcija, tai yra absoliučiai atsaji sąvoka, kuri gali būti, jeigu apie ją taip mąstysime, pavadinta Ne-Būtimi.

Hègelis

⁴ Žr. Spinoza, "Etika", t.1.

Šventovės artumas leidžia išgirsti vietoje pasveikinimo skambančius Dieviškus Žodžius: „Pažink patį save“, ir žmogus, atsako visa savo esybe: „*El* – Tu *esi*“. Nes vienatinis pavadinimas, vienatinis Dievybės įvardijimas slypi teiginyje, kad Jis *yra*.

Plutarchas

Dievas yra Grynoji Būtis – neišvengiamai egzistuojanti.

Sufijų mokymas

Vardas, kuris reiškia „*Aš esu*“ אהיה, mums atskleidžia viso to, kas yra, suvienijimą, būseną, kurioje visi išminties keliai dar užslėpti ir sujungti kartu be jokios galimybės atskirti vieną nuo kito. Bet tada Jis numato atskyrimo liniją, kai panori išskirti Motiną, Savo Iščiose nešančią visus daiktus ir išryškinti juos egzistavimui, kad atvertų Aukščiausiąjį Vardą, tada Dievas apie Save kalba, vartodamas pirmąjį vienaskaitos asmenį: „Aš, Kuris esu“ אהיה אמד. Pagaliau, kai viskas jau apgaubta forma ir išėjo iš Motinos Iščių, kai kiekvienas daiktas turi savo vietą ir kai nori iš karto apibrėžti Kokybingumą ir Būtį, Dievas vadinasi *Jehova* arba „*Aš esu Tai, Kas esu*“ אהיה אמד אהיה. Tokios yra Mozei atvertos Švento Vardo paslaptys, kurių nesuprato nė vienas žmogus.

Zohar

Suvokimas apie Transcendentinę Būtį raudona gija nusidriekė per daugumą religijų, mokymų ir filosofinių sistemų. Seniausią šios doktrinos formulę pateikė senasis Egiptas:

Aš esu Tai, Kas esu

Tai yra aukščiausias Būties išraiškos laipsnis per jos trejopą teigimą, nes sąvokose „Aš“, „esu“ ir „esu“ vienodai glūdi Būtis, todėl ši formulė byloja: „Būtis – Būties Būtis“. Šią Egipto laikų formulę visiškai atitinka Babilono filosofija. Britų muziejaus Egipto-Asirijos skyriuje saugomos trys nedidelės suskeldėjusios molinės lentelės, priskiriamos Sin Mubalito ir jo sūnaus Hamurabio valdymo laikotarpiui⁵; jose visose ta pati formulė, t. y. „Jahvė yra Dievas“. Kadangi „Jahvė“ reiškia – „Būtis“, „Nekintanti“, „Egzistuojanti be laiko ir Pasireiškianti pagal amžinus visatos dėsnius“, tai mes įsitikiname visišku

⁵ Maždaug prieš 4000 metų.

babilonietiškos formulės tapatumu su egiptietiška. Per *Penkiaknygės* autorių ši formulė tikruoju savo pavidalu perėjo į Torą:

Dievas tarė Mozei: „Aš esu, Kuris Esu“.

Iš 3, 14

Kilusi iš Egipto, ši formulė, iš vienos pusės, per Torą pateko į Kabalą, o iš kitos pusės, Graikijos filosofų buvo perimta tiesiogiai. Žymus viduramžių mistikas ir kabalistas Reichlinas savo veikale *Apie Stebuklingą Žodį* sulygina Platono ir Kabalos požiūrius, įrodydamas visišką šios doktrinos pateikimo tapatumą.

Egipto Hierofantų mokymas, iš dalies perimtas tiesiogiai, iš dalies – per žydu kabalistines sroves, kartu su Elados filosofija išsiliejo į neoplatonizmą ir gnosticizmą. Šis Būties, kaip Aukščiausios Pirminės Transcendentalios Dievo Kategorijos, perdavimas buvo perimtas be jokių iškreipimų.

Dievas yra Būties potencialų Visuma ir Pirminis Šaltinis.

Simonas Magas

Ji buvo, kai nieko nebuvo, tik šis *nieko* nereiškia ko nors iš esamo (t. y. nepriklauso realiam pasauliui), bet, kalbant tiesiai ir aiškiai, be jokių sofizmų, Ji buvo iki nebūties. Ir kai aš sakau – buvo, aš nesiekiu pasakyti, kad Ji buvo, o tik išreiškiu savo mintį, kad buvo Pirminis (prieš viską egzistavęs) Niekas. Ir Tai nebuvo Tas, Kuris vadinasi Neišreiškiamas, nes Neišreiškiamu vadinamas Niekas, o Tai net ne Neišreiškiamas, nes Jis yra virš bet kokio žodžio ar apibūdinimo.

Vasilidas (gnostikas)

Šio mokymo atgarsiai pasiekė ir mūsų dienas, atsispindėję Europos naujausios istorijos filosofijoje bei misticizme.

Pačios tobuliausios Būtybės sąvokoje būtinai glūdi egzistavimas.

Dekartas

Šias pažiūras pripažįsta ir Sen Martenas, žymusis „nežinomas filosofas“ – martinizmo apaštalas.

Netobulumas, būdingas laikiniems daiktams, rodo, kad jie nei lygūs, nei amžini kaip Dievas, ir tuo pačiu metu teigia, kad jie negali būti permanentiniai kaip Jis, nes jų netobula prigimtis, visiškai neturinti Dievo Esmės, Kuriai Vienatinei būdingas gyvybės tobulumas, turi sugebėti prarasti gyvybę arba judėjimą, kuriuos ji galėjo gauti; Tikroji Dievo Prigimtis yra Nepakeičiama Būtis, t. y. Bepradė Būtis.

Sen Martenas

Dievas amžinas ir amžinai egzistuojantis; Jis yra Tai, Kas yra, mūsų žemiška būtis; mes pasakysime išdidžiai, jeigu pavadinsime ją Jo Būties lašu. Net jei užges žvaigždės ir suirs pasauliai, kurių tvarka, darna, grožis ir didybė taip stebino mus; net jei mes, šliaužiojančios skruzdės, virsime pelenais, o dvasios su visais padarais – niekuo, – net ir tada dar išliks Begalinė, Beribė Esybė, Neišmatuojama Būtis To, Kuris Vienas tegali pasakyti: „Aš esu Tas, Kas esu“.

Jis yra Tas, Kas buvo, ir bus Tas, Kas yra, ir yra Tas, Kas bus⁶. Jis Savo Būtimi pranoksta visus padarus – Jis – Pradžia ir Šaltinis, iš Kurio išteka visos baigtinės būtytys, viena paskui kitą, tačiau taip, kad tai nekeičia ir neišsekina Jo Esybės.

Ekartshauzenas

Kūryba yra Substancialios Esybės Pasireiškimas, yra Jos išėjimas iš Vientisos Vienovės būsenos, yra Sąmonės pernešimas į šios Vienovės išorę pakeičiant Savistabos rūšį. *Būties Vienatinumas yra kriterijų nebuvimo sinonimas, siekis, kurį sąlygoja Sąmoningos Būties esmė; todėl Vienovės vientisumas yra Savivokos nebuvimas; tai yra tęstinumas, bet ne gyvenimas, tai yra būtis ir nebūtis.* Pralaja, t. y. Nepasireiškusi Substancija ne tik nepažini dėl žmogaus pažinimo pradų ribotumo, bet ir yra aukščiausia galimų prieštaravimų riba. **Pralaja tėra tik metafizinė idėja, tai tėra tik postulas, bet kokios pasaulėžiūros pradžia, kurios esmė ta, kad ji absoliučiai apsprendžia visų santykinių struktūrų pradžia.** Substancijos Pasireiškimas yra ne Jos savybė, galinti būti ir galinti nebūti, o pati Jos Esybė, nes Substancija save realizuoja tik pasireiškimu. *Visuotinė Kūryba yra Dievo realizacija Pačiame Savyje.*

⁶ Tai Simono Mago pateikta formulė.

Dievo Energija yra Jo Valia; Jo Būtis yra Noras, kad Visata būtų, nes Dievas, Tėvas ir Gėris yra ne kas kita, kaip Būtis to, kas dar neegzistuoja.

Hermis Trismegistas

Substanciali Kūryba yra Esybės Savivokos skaidymas į atskiras dalis, tai yra Jos atskirų aspektų kaip savarankiškų antrinių substancijų, analogiškų Pagrindinei Substancijai, būties potencialios galimybės išreiškimas. Tolesnį Vientisos Savivokos kitimą Pagrindinė Substancija realizuoja jau per šiuos atskirus aspektus kaip per tarpininkus. Galime daryti išvadą, kad Substanciali Kūryba yra pirminė pagal savo prigimtį ir negali turėti tęstinumo, Ji baigiasi idėjos apie kūrybą gimimo momentu ir šia idėja išsibaigia. Taigi Visuotinės Kūrybos aktas yra Dieviškos Esybės idėjos apie ją išreiškimas kaip jos sugretinimo su Visuotiniu Inertiniu Pradu, Absoliučiu Niekuo pasekmė.

Pradžapatis, visų kūrinių Viešpats, panorė: „O jeigu Aš būčiau ne Vienas, jeigu Aš pasidauginčiau!“... ir pirmą Jis sukūrė Brahma.

Satanata Brahmana

Mintis yra išorinis valios pasireiškimas, minties idėja yra šios valios pati esmė. Mąstymo procese iki jo išsiliejimo į konkrečią formą pasireiškia visi tie atributai, pagal kuriuos vienintelius mes tegalime pažinti savaimingą jėgą. Konkretus mąstymas yra valios impulsų realizacija išorėje; mintis pati savaime yra jėgos šaltinis ir tik žmogaus pasaulyje ji dar atskirta nuo jos realizacijos; Dieviškame Pasulyje šio skirtumo nėra ir *mąstymas yra valios realizavimas*. Štai kodėl Visuotinė Kūryba, iš Absoliuto kylanti Kūrybos Idėja yra Kuriančios Dievybės išspinduliavimas, arba *Ain Sof* Valios emanavimas į išorę.

Trivienės Kuriančios Dievybės atžvilgiu I Arkanas byloja apie Jo Esybę kaip apie Absoliuto Valią, emanuotą į išorę Būties ir Nebūties principų realizacijai gamtos pasaulyje.

1. Pradžioje Dievas sukūrė dangų ir žemę. 2. O žemė buvo padrika ir dyka, tamsa gaubė bedugnę ir vėjas iš Dievo dvelkė viršum vandenų.

Pr 1, 1-2.

Taip Būtis atveria paslaptį, kad Absoliuto Kūryba išspinduliuoja vien tik kūrimo idėją per Dangaus ir Žemės dilemą; tolesnę Kūrybą realizuoja jau Jo emanacija, arba Kūrimo Idėja, kuri yra Dievo Kvėpavimas. Fabras d'Olivjé⁷ taip pateikia tikslų, ne literatūrinį, *Pradžios Knygos* pirmųjų žodžių vertimą:

1. Pradžioje Elochimas, Būtybių Būtybė (Esybių Esybė), sukūrė iš principo (*berešit*) tai, kas sudaro Dangaus (*Šamaim*) ir Žemės (*Aretc*) egzistavimą.

2. Bet žemė tebuvo tik potenciali erdvė metafizinėje abstrakčioje erdvėje. Tamsa (*Chošek*), rišanti ir suspaudžianti jėga, buvo apglėbusi bedugnę (*Tgom*), begalinį potencialaus egzistavimo šaltinį, ir Dievo Dvasia (*Ruach-Elohim*), besiplečiantis ir gyvybę teikiantis (paruošiantis šviesai erdvę) Kvėpavimas ryškino savo gimdančio veiksmo jėgą, persmelkdamas Vandenis (*Maim*), universalus daiktų pasyvumo būseną.

Visuotinės Kūrybos Idėja yra Dievybės Savivokos Aspektas, todėl Ji taip pat yra ir Pačios Dievybės aspektas; šis kūrybinis Absoliuto Analogas yra **Kurianti Dievybė**. Per šį Savo veiksmingo Analogo tarpininkavimą Nesuvokiama Pirminė Priežastis realizuoja Save Savo suskaidytų aspektų komplekse. Kiekvienas atskiras aspektas gimsta iš Dievybės, todėl jis yra Jos emanacija; išryškindama aspektą ir realizuodama jį neabsoliučiam pasaulyje, Dievybė jame atsispindi; todėl *Kūryba yra tuo pačiu metu ir Emanavimas, ir Išryškinimas, ir Atspindėjimas*. Minties idėja yra rišanti grandis tarp emanuojančio centro ir pačios minties. Tai ir atveda mus prie I Arkanos Doktrinos: **Kurianti Dievybė susieja tarpusavyje Absoliutą ir Pasireiškimų Pasaulį**. Atitoldamas nuo Nepažinios Pirminės Priežasties, žmogus siekia pažinti Kuriančią Dievybę per kūrybos principų visumą ir per nuoseklią dėsnių seką, per kurią ji rutuliojasi; todėl Kurianti Dievybė yra iš viso bet kokio pažinimo Absoliutus Šaltinis ir jo Galutinis Tikslas.

⁷ Fabr d'Olivje, "Mozės Kosmogonija", 1911 m.

Dievas yra Absolutus ir amžinas Brahma lygiai taip kaip ir visatos Tėvas. Nedalus Brahma panašus į beribį okeaną, kuriame aš galiu tik murkdytis ir skęsti, bet kai priartėju prie amžinai Veiksmingos Dievybės, atgaunu ramybę, kaip skęstantis žmogus, kuris artėja prie kranto.

Šri Ramakrišna Paramahansa

I Arkanas mūsų tiriančiai dvasiai atveria pagrindinę doktriną, kad pasaulio atsiradimas yra Dieviškos Esybės, panorusios pažinti Save per Savo kūrybą, Pasireiškimas. Ji atsispindėjo Jos išreikštame Visuotiniame Pasyvume ir perėjo šiame Savo atspindyje į dinaminę būseną, žmogui suvokiamą kaip Trivienė Kurianti Dievybė. Jo Trejybiškumas yra Absoliuto Trejybiškumo aspektas ir pažįstamas per Dinaminį Trinarį, sudarantį antrąjį, žemesnį pirmųjų trijų Didžiųjų Arkanų Triados pjūvį.

I Arkanas byloja apie Visuotinę Kūrybą kaip apie Absoliuto perėjimą iš Pralajos būsenos į būseną dinaminio atspindžio, kurį Jai iš Savęs išspinduliavo Trivienė Kurianti Dievybė Jos Pačios išreikštame Visuotiniame Pasyvume (Kosminėje Aplinkoje, Aukščiausiam XXII Arkanui Astrale).

II Arkanas byloja apie Visuotinę Kūrybą kaip apie Dieviškos Esybės išreikšto Visuotinio Pasyvumo pasekmę, kurioje atsispindėdama Trivienė Dievybė išspinduliavo iš Savęs Savo atvaizdus ir kuriais apsigaubdama Ji pagimdė Majos – Visuotinės Iliuzijos – Principą.

III Arkanas byloja apie Kūrinijos Gyvenimą kaip apie atspindį Tikrosios Būties iliuzijos bangose Jos Pralajos metu.

Tas, Kuris be perstojo kuria pasaulius – Trivienis. Jis yra Brahma Tėvas, Jis yra Maja Motina, Jis yra Višnus – Sūnus – Esybė, Substancija ir Gyvybė. Kiekvienas turi savyje kitus Du ir visi Trys sudaro Vieną Neapsakomame.

Upanišados

Trivienė Kurianti Esybė, kaip Absoliuto Emanacija, Savo Esme yra iš principo Nepažini; bet žmogus gali veržtis į Ją ir pažinti per priartėjimus; tada jo sąmonėje Ji virsta trijų principų sistema, sudarančių išorinį Dieviškos Trejybės analogą, vadinamą *Pirmuoju*, arba *Dievišku*, *Trinariu*. *Žmogaus protas, siekdamas sintezės, iš daugybės diferencialinių atskirųjų išryškina bendrus principus, iš kurių šios atskirybės atsiranda*

kaip pasekmės. Taigi žmogus nuosekliai kuria savo sąmonėje metafizines koncepcijas, kurios egzistuoja tik abstrakčiai ir kurios tiesiogiai neegzistuoja. Kiekvieno visuotinio principo išryškinimas yra sąmoningas ir dirbtinis jo ryšių nutraukimas su visu tuo, prie ko jis linksta. Kuo aukštesnis principas, t.y. kuo tobuliau buvo atlikta sintezė, tuo stipresnė jo trauka prie visko, kas su juo susiję. *Kiekviena atliekama sinteze žmogus nuosekliai kaupia savo sąmonėje išryškinamuose principuose didžiules potencialias galias.* Tęsdamas savo sintezę iki absoliutaus maksimumo, žmogus pasiekia Pirmojo Dieviško Trinario pažinimą. Jeigu žmogus dabar atmes visus apribojimus, tai šis Dieviškas Trinaris dėl savo narių tarpusavio traukos pavirs Vienatine Vientisa Trejybe, kuri ir yra Kurianti Dievybė. Žmogus to atlikti negali, nes nuo šio momento šis Trinaris išslysta iš jo sąmonės ir virsta Dievybe bei Jos atspindžiu – dviem sudedamosiomis, iš kurių Pirmoji nepažini dėl savo antžmogiško Dieviško Sintetiškumo, o antroji – dėl savo diferencialinio suskaidymo. Taigi Dieviškas Trinaris yra riba, kurią žmogus iš principo gali pasiekti. Tai yra išvestinis darinys, ir tai reikia visada gerai atminti, tačiau tuo pačiu metu tai yra vienintelis kelias, absoliučia šio žodžio reikšme, kuriuo eidamas jis amžinai gali kaupti pažinimą per priartėjimą.

Negali būti atskirybės šioje nekintančioje, neturinčioje formos, neapibrėžiamoje Absoliutinėje Būtyje, Kuri yra virš santykių tarp subjekto, objekto, priemonių, Kuri visada kupina kaip vanduo, viską užtvindantis didžiojo potvynio metu. Joje skęsta iliuzijų priežastis kaip migla šviesos spinduliuose; išties negali būti atskirybės Joje, Aukščiausioje Esybėje, neturinčioje skiriamųjų požymių, amžinai Vienatinėje, į kurią panaši net neegzistuoja.

Vivekachudamani, Šri Šankara Ačarija

Pirmasis Dieviškas Trinaris glūdi visų žemės religijų pagrinduose. Savo esme jis yra vientisa ir apibrėžta sąvoka, bet savo išoriniuose pasireiškimuose jis išreikštas jose įvairiomis formomis, kurios visgi gali būti sugrupuotos į tris grupes:

Pirmoji: kaip fontano vandenys jėga išmetami į viršų, ir iškyla, didžiudamiesi savo galingu skrydžiu, o po to vėl krenta, ir kuo toliau, tuo greičiau, kad grįžtų į savo aplinką, iš kurios jie buvo pagimdyti, – taip ir pasauliai, tiek dideli, tiek ir maži, visada ir nuolat gimsta, švyti, spindi ir džiaugiasi savo augimo kulminacijoje ir vėl grįžta, kad ištirptų neįžvelgiamose gelmėse. Toks Dieviško Trinario įsivaizdavimas pagal *sekos dėsni*; tokie

yra Brahmos, Višnaus ir Šivos kultai, mokymai, legendos, mitai apie tris Parkas, tris Nornas, apie per parą atliekamą Ozyrio, Apolono ir Febo kelią.

Antroji: Tėvas, Motina ir Sūnus, Aktyvus Pradas, Pasyvus Pradas ir jų tarpusavio sąveikos Pradas. Tokia Dieviško Trinario išraiška buvo labiausiai paplitusi: Molochas ir Ašera, Baalas ir Tanita, Dzeusas ir Afroditė, Ozyris ir Izidė, Mardukas ir Belita, Belas ir Ėja, Brahma ir Maja, Indijos Trimurtis, Triveidis Janusas ir visi kiti faliniai kultai.

Trečioji: Dvasia, Protas ir Jėga, t. y. mokymas apie Demiurgą pagal Kabalą bei gnostikus, Averojaus mokymas apie Visuotinę Sielą, Indijos trinaris: Aris, Ari ir Viradi (Pirminė Materija). Visi šie mokymai prieina idėją apie savaimingą jėgą, pagimdančią pačios savęs priešybę – Pasyvų Pradą, atsispindintį joje, ir taip pagimdančią pasaulį iš nieko.

I Arkanas, bylojantis apie Vientisą Dievišką Trinarį, savo žemesniajame pjūvyje byloja apie Visuotinį Aktyvų Pradą ir čia pirmą kartą tampa lygiaverčiu nariu su II ir III Šventosios Toto Knygos Arkanais.

3. APIE VISUOTINĮ AKTYVŲ PRADĄ

Visuotinę Pirminę Priežastį, arba Dievybę, žmogaus sąmonė suvokia pirmiausiai kaip savaimingos jėgos principo aukščiausią raidą. Substancialumas, t. y. nepriklausomybė nuo išorės ir savarankiškumas, tiek kiekvieno duoto pasireiškimo, tiek ir, apskritai, paties kiekvieno pasireiškimo principo, sudaro svarbiausią Dieviškumo suvokimo atributą. Kiekvienas konkretus Substancijos pasireiškimas savo prigimtimi yra žemiau už substancijos sąvoką.

Substancija pagal savo prigimtį yra pirmesnė už savo būsenas.

Spinoza

Kaip pats pasireiškimas, taip ir šio pasireiškimo rezultatai yra Substancijos atributai; įgaudami būti jie tuo pačiu koordinuoja Substancijoje juos atitinkantį aspektą; šis aspektas, realizuodamas pasireiškimą, savo paties galios jėga emanuoja į išorę dalį savo esybės iki tol buvusios potencialioje būsenoje, taip pervesdamas ją į objektyvizuotos būties būseną.

Aktyvumu aš vadinu tą Pradą, kuris valdo substancialų pasireiškimą, t.y. nepriklausomą pasireiškimą, realizuojamą pasireišikiančios esybės jėga ir resursais. Viso kosmoso atžvilgiu šis Pradas virsta visuotiniu Aktyviu Pradu, esančiu mūsų sąmonėje natūraliu Kuriančios Dievybės prototipu; būtent jis realizuoja tiek visuotinę kūrybą, tiek ir atsiradusios kūrinių gyvybės raidą. Visuotinis Aktyvus Pradas kaip Dieviško Trinario esybė, glūdinanti viso Pasireiškusio Pasaulio pagrinduose, gali būti pažinus tik per jos atributus, suklasifikuotus į griežtą ir apibrėžtą sistemą. Per šiuos savo atributus Aktyvus Pradas įeina į visų atskirų žmogui išskylančių problemų ir uždavinių esmę. Po to, atsitraukdami nuo nesuvokiamos visumos, mes galime pereiti prie atskirų pasireiškimų, apie kuriuos byloja visa Didžiųjų Arkanų sistema, suvokimo.

4. APIE VALIĄ IR TIKĖJIMĄ

Pralajos ir Pasireiškimo dilema apsprendžia galutinę proto suvokimo ribą, nes protas čia pasiekia pačios transcendentinės dvasios prigimties būsenas. Dvasios būsenų ir jos savivokos modusų pagrindas – *tęstinumas*; būdami noumenaliomis dvasios potencijomis, Pralaja ir Pasireiškimas patys yra noumenalios prigimties, nejudantys ir tobuli viso komplekso kategorijų, žemėjančių pagal sintezės eiliškumą, ir atitinkančių jos realizuojamus faktorius prototipai. Šiuos pagrindinius dvasinės savivokos noumenalius modusus reiškinių pasaulyje atitinka du dvasios savęs realizavimo modusai, galintys turėti skirtingą tobulumo (sintetiškumo) laipsnį, bet kartu su savo konkrečiais pasireiškimais pagal aplinkos dėsnius esantys tobuli noumenalių modusų analogai; šios dvi savivokos rūšys yra *Valia ir Tikėjimas*.

Tikėjimas yra žmogaus dvasios siekis susijungti pačioje savyje iš viso ignoruojant, neigiant bet kokį pasireiškimą, realizaciją; *tikėjimo ekstazė* yra aukščiausias atsitolinimo nuo fenomenų pasaulio laipsnis, patirties užmarštis, visų fizinių pojūčių ir realizacijų priemonių užmarštis, savo paties asmenybės užmarštis; žmogus visapusiškai pasineria į paslaptingas savo dvasios gelmes ir slėptuves, jis įžengia į jame pačiame egzistuojančią paslaptį ir sustingsta suvokimo „aš esu“ ekstazėje. Didi ir palaiminga ši akimirka! Nedaugeliui lemta ją išgyventi, o tie, kurie prasiskverbė į šią Slėpiningą Šviesą – neranda priemonių perduoti kitiems žmonėms visos bežadės tylos būsenos ekstazės.

Grynoji dvasia yra viskas, bet išreikšti jos niekas negali; „ji yra“, ir šiame buvime yra viskas; joje nėra klausimų, nėra abejonių, nėra troškimų, nėra ieškojimų, nėra permainų; „ji yra“, ir šiame jos suvokime yra viskas; ji jaučia save, ji persismelkia per save, ji gyvena savyje, ji persiima savimi ir didingame savo spindulingo „yra“ vibracijų ritme ji svaigsta savo buvimo aromatu. Tikėjimas yra Dangiško Rojaus žavesys, savo prigimties Dieviškumo suvokimas, nepajudinamas įsitikinimas, kad gęstanti dvasios kibirkštis įsižiėbs ir atskleis savo galimybes. Tikėjimas nereikalauja nieko savo stiprinimui ir gimsta nepriklausomai nuo empirinės patirties; jis yra tikrosios savivokos jautimas, todėl priklauso tik nuo žmogaus būdravimo laipsnio; išoriniai poveikiai gali pastūmėti į tikėjimo jautimo atsiradimą sąmonėje lygiai taip, kaip ant miegančio žmogaus galvos nukritęs akmuo gali priversti jį nenoromis atsimerkti ir išvysti tai, kas jau savaime, natūraliai priešais jį yra. *Tikėjimas – tai vidinė dvasios savivoka; žmogus tiki tiek, kiek jis jaučia savo paties dvasią; tobula dvasinė sąmonė yra visiškas tikėjimas, todėl tikėjimo pilnatvės pasiekimas yra absoliučios dvasinės sąmonės pasiekimas.*

Tikėjimas yra veržimasis į begalybę. Tai kilnus pasitikėjimas pačiu savimi.

Elifas Levis⁸

Valia yra žmogaus dvasios siekis susivokti savyje per atskirų savo galimybių, iki šiol buvusių tik potencijų pavidalu, išreiškimą, atskyrimą ir realizavimą; *valios ekstazė* yra nugrimzdimo į reiškinių pasaulį aukščiausias laipsnis, kontempliacijos užmarštis, visos jos didingos tėkmės spalvingumo ir sodrumo užmarštis, savojo „Aš“ suvokimo užmarštis. Žmogus visiškai pasineria į pasaulio perspektyvinį vaizdą, jame atsiranda sugebėjimas užmiršti dalinai, jis pradeda svaigti nuo formų grožio, gėlės naivumo ir audros siautulio. Žmogus pradeda gyventi savo paties išorėje, jis giminiuojasi su pasauliu, visiškai pasineria į jį, gyvena jo gyvenimu, visiškai susitapatina su juo; tokia yra *pasyvi valia*. Gyvendamas pasaulio gyvenimą, žmogus kita savo esybės puse per patirtis objektyvizuoja savo asmenybę ir realizuoja savo „Aš“. Įžengdamas į konkrečią gyvybės formą, iš vienos pusės jis gyvena joje kaip pasaulio dalyje, o iš kitos pusės stebi ją kaip savo „Aš“ dalį; pirmąją pusę jis neigia save, o antrąją jis kuria save. Šioje kūryboje žmogus pasiekia aukščiausią valios įtampą, visa jo būtybė patiria nuolatinę įtampą nuo

⁸ Eliphas Levi. Transcendentinės Magijos Doktrina. psl. 107.

mirties ir atgimimo svaigios palaimos, ji užsipildo galinga vibracija, ji skyla į dalis ir sukausto save galinga ranka. Kūrybos ekstazė, tikroji dvasios magija, yra aukščiausio įmanomo grožio, vos atlaikomos palaimos, galutinės laimės akimirkos... Pavyzdžiui, žmogus pirmą kartą išvysta jūrą ir jis atsiduoda jai... Jo dvasia užsipildo beribe jūros platybe. Žmogus jaučia, kad dar akimirka, ir jis pakils, nuskries virš jos tarp šio vandens ir dangaus mėlio, bet kažkokia kita jėga spaudžia jo krūtinę, prislegia prie žemės, šnibžda apie jo menkumą; akimirką jis jautėsi laisvu milžinu, bet staiga išvydo esąs pigmėjus... Tokia kiekviena kūryba! Tas, kuris ją patyrė, kuris apsiginklavęs Aukščiausiu Pažinimu priartėjo prie jos, kuris patyrė realizacijos džiugesį, žino taip pat ir jos *kančias!* Šių galingų išgyvenimų neįmanoma perteikti, ir tas, kuris pats to nepatyrė, manęs nesupras!...

Kūrybos proceso metu dvasia tampa kupina savivokos, ji pradeda jausti, įsigyventi į savo realybę, jai nekyla tolesnio savo vietos ieškojimo troškimo, neatsiranda klausimų, neišnyra abejonių, ji visiškai pasineria į mėgavimąsi savo valdžia, savo verte, savo galimybėmis. Jausdama savo kūrybą, įsiliedama į savo realizacinę valią, dvasia gyvena savo kūryba, prisipildo savęs įtvirtinimo jausmo, atsiduoda užliūliuojančiam savo vibracijų ritmui. Valia yra žmogaus dvasios orumo Dieviškumo realizacija. Ji yra noumenalus dvasios aspektas, todėl nuo nieko nepriklauso ir niekas jos nesąlygoja. Valia, kaip įgimta dvasios savybė, nepriklauso nuo empirinės patirties. Savo aukščiausiu vystymusi visiškai atitinkdamas tobulą dvasinę savivoką, valios pradas žmoguje pasireiškia tiek, kiek jis gali jį suvokti savo išsivystymo lygyje. Vadinasi, žmogus nesukuria valios per patirtis, o tik realizuoja ją, išryškindamas galimybes jos aktyviam pasireiškimui. *Valia yra išorinė dvasios savivoka. Žmogus turi tiek valios, kiek jis suvokia savo paties dvasią. Pasiekti tobulą dvasinę sąmonę, reiškia pasiekti tobulą valią, todėl valios valdymo pilnatvė yra pilnos dvasinės sąmonės pasiekimas.*

Visa gyvybė, visuose savo pasireiškimuose ir formose, yra sukurta Dieviškos Valios. Žmogus, kaip pagal savo Kūrėjo atvaizdą ir pavyzdį sukurta būtybė, turi savyje didžiulius kūrybinės jėgos įgimtus pradus ir, tuo atveju, jeigu jo valia neprieštaruoja Dieviškai Valiai ir harmoninga Jai, jis gali išugdyti ją iki visų norimų lygių. Tokiomis sąlygomis žmogus gali kurti gyvybės formas. Tikrasis adeptas turi tokią valią, kuri sugeba jo vaizduotės vaisiams suteikti objektyvią, tikrą gyvybę – tokia reali visų regimų formų gyvybė materijos srityje...

Valia ir tikėjimas vienodai egzistuoja grynoje dvasioje, neatsiejamai tarpusavyje susiję pačia savo transcendentine prigimtimi: **valia yra aktyvus, kinetinis, išorėje realizuojamas tikėjimas; tikėjimas yra pasyvi, potenciali, viduje realizuojama valia.** Savo aukščiausiam raidos taške Būdami susiję tarpusavyje substancialios dvasios vienove, valia ir tikėjimas išlieka neatsiejami ir visuose fenomenaliuose pasireiškimuose. Visą žmogaus gyvenimą, visą veiklą sąlygoja jo dvasios poveikis, neišvengiamai išsiliejantis į vieną kurią iš šių pagrindinių jo kategorijų. Kiek žmogus gyvena pasinėręs į savo vidų, kiek suvokia savo atskirus sugebėjimus, bruožus ir savybes, kiek jis praktikuoja vidinį savo elementų perorientavimą ir jų analizę, tiek žmogus gyvena *tikėjimu*. Kiek žmogus pasireiškia savo išorinėje aplinkoje, kiek joje įsitvirtina, kiek jis semiasi iš jos ir objektyvizuoja savo dvasią konkrečiuose aspektuose, tiek jis gyvena *valia*. Tiek vienu, tiek ir kitu atveju, vienodai, kiekvienu atskiru savo veiksmu, žmogaus dvasia atranda savo substancialią vertę abiejuose aspektuose. *Joks valios aktas neįmanomas be tikėjimo elemento, ir, atvirkščiai, tikėjimas neišvengiamai lydi kiekvieną valios aktą.* Pirmuosius pačius paprasčiausius pojūčius suteikia tikėjimas; valia juos sutvirtina. Realizuoti patys paprasčiausi elementai kuria tikėjimo, skatinančio valią tęsti šią veiklą, rūmo pagrindą. Kiekvienas sudėtingas pojūtis yra pasekmė ankstesnių valios aktų, sutvirtinamų tikėjimu ir įtvirtinančių tikėjimą turinčiais atsirasti pojūčiais. Todėl šis pojūčių realizavimas yra tiek valios, tiek ir tikėjimo aktas. Pereinant nuo išorinių pojūčių prie vidinių, išorinių iš aplinkos gaunamų pojūčių vietą užima intuicijos išvados arba suvokimas, bet pati technika nesikeičia. *Žmogus gali atlikti veiksmus tik tada, kai jis tiki savo atliekamu darbu; tikėjimas visada yra abejones pašalinančių valios pastangų pasekmė.*

Visi stebuklai pažadėti tikėjimui; bet kas yra tikėjimas, jeigu ne valios narsa, kuri nesuvirpa migloje ir eina į šviesą per visus išbandymus, nugalėdama visas kliūtis?

Elifas Levis¹⁰

⁹ *Didysis rozenkreiceris*, psl. 32.

¹⁰ Elifas Levi. Transcendentinės Magijos doktrina, psl. 44.

Valia ir tikėjimas, susieti šaltinio vienove, išlieka iš tikrųjų neatskiriami visuose savo pasireiškimuose.

5. APIE TOBULĄ ŽMOGŲ IR I ARKANO HIEROGLIFĄ

Iš saulės kildinu savo senosios
giminės šaknis.

Mira Lochvickaja

Dievybės pasireiškimas yra Jo Savistabos pokytis, yra daugio gimimas Vienyje, būties substancialių atskirybių, pavienių Vienatinio aspektų, vienodai į Jį panašių, bet išskaidytų individualybės – dvasios formų – įvairovės, manifestacija. Dieviškas Pasireiškimas vyksta ir apsiriboja gryniosios dvasios sfera; jo galutinis etapas yra individualios monados gimimas – taip pat vientisos ir begalinės, tačiau tik savo atskiro pasaulio, atskiros visatos, aspekto atžvilgiu. Atskiro žmogaus dvasia, būdama Visumos analogu bei atvaizdu, tuo pačiu išreiškia visą visatą savoje, jai vienai būdingoje šviesoje; tuo ir paremta tiek visos kūrinijos įvairovė, tiek ir harmonija.

Kiekviena substancija (monada) išreiškia visą visatą, bet viena ryškesnė už kitą, ir iš viso kiekviena yra reliatyvi bei priklausoma nuo jos atskiro požiūrio taško.

Leibnias¹¹

Dievybės vienatinis aspektas, konkreti Jo potencijų visuma, objektyvuota tonacijų forma, yra *kosminės galimybių sistemos* elementas. Savo tikraja prigimtimi jis yra Vientisos Visumos dalis ir turi tik grynai *abstrakčią* egzistenciją, atsirandančią iš nieko kartu su ribotos, tam tikrais mastais, būties galimybės atsiradimu Dieviškoje Sąmonėje. Pirminė Dieviška Kūryba ir yra išreikšti individualias pavienes sąmones, Kosminės Sąmonės modusus, įtvirtinančius monadų būtį tariamomis formomis – nepriklausomomis antrinėmis substancijomis. Tolesnė Realybės Pasireiškimo eiga realizuojasi jau per monadų visatinę šeimą ir jų sąmones; kiekviena iš jų, įtvirtindama save, kartu realizuoja ir Dievišką Visumą.

¹¹ Lettre a Mr. Arnauld. Op. phil. p. 107.

Aš buvau ant aukšto kalno ir išvydau Didį Žmogų, o greta Jo – mažą. Ir išgirdau perkūniškai griaudžiantį balsą, ir priėjau arčiau, kad aiškiau girdėčiau kalbą. Ir jis pasakė: „Aš – tu ir tu – Aš, ir kur tu, ten ir Aš, ir Aš visame kame ir kur tik tu bepanorėtum, tu surenki Mane, o surinkdamas Mane, surenki ir save.

Ievos evangelija¹²

Galutinis žmogaus tikslas yra sąmonės sugebėjimas pasiekti savo pirminę vertę, atgalinis grįžimas į praamžinos Šviesos sritį tiek pagal savo prigimtinę teisę, tiek ir pasiekus dvasios savivokos pilnatvę. I Arkanas – kaip mokymas apie monados pirminę būtį Dievybės aspektu, pradžioje teturinčios tik abstrakčią egzistenciją, o po to įtvirtinamos realybėje aktyviu Visuotinės Būties sąmonės darbu, – savo išorine forma išreiškia laiku neapribotą žmogų kaip visų jo karminių veiksmų galutinę sintezę. Šis hieroglifas parodo mums Nugalėtoją, sutraukiusį laiko grandines ir sąlyginio pasaulio ribas; praeitis ir ateitis čia susiliejo su dabartimi vientisoje amžinoje akimirkoje. *Visos atskiros būsenos, visi konkretūs siekiai, pasiekimai ir nesėkmės, praradę tęstinumą laike sintezuojasi į visų ieškojimų galutinę apoteozę, o atskiri į tai vedančių kelių etapai pasireiškia kaip atskirų galimybių pasekmės.*

Dvasios žvalumas yra jėgos pagrindas, vilties pagrindas, pasiekimo garantas. Žmogus turi būti nuolat žvalus, neleisti savyje įsivyrauti abejonėms. Jis turi atminti, kad jis – Dievo sūnus, šio pasaulio cezaris, jo teisėtas valdovas. Jis turi pasiekti, kad net liūdesio, skausmo, nusivylimo akimirkomis, sunkią iškritimo iš Vienovės valandą, savo nuopuolio metu – amžinai atminti: tu esi Dievo sūnus – ir vargas nuo to atitrūkti. Kaip I Arkano hieroglifo Magas, jis turi nuolat budėti, būti kupinas ryžto ir savo jėgos suvokimo; kaip sustingęs savo judesyje Valdovas (palinkęs į priekį ir atstatęs dešinę koją), būti nuolat pasiruošęs stoti į kovą. Bet tuo pačiu metu žmogus neturi leisti išdidumo nuodams prasiskverbti į sielą; jis turi apskaičiuoti savo jėgą, matyti daiktus tokius, kokie jie yra, nesumenkindamas ir jokiū būdu nesureikšmindamas jų. Jis turi pasiekti meniškumo lygį: net pačiai nuožmiausiai kovai neatiduoti visų savo jėgų, visų savo žinių, visų savo minčių, atmindamas, kad kovoje nugali tas, kuris sugebėjo iki galo išlaikyti nepanaudotą bent vieną savo ginklų dalį. Šią mintį I Arkane hieroglife simbolizuoja per alkūnę sulenkta

¹² *Krikščioniškas dorovės mokymas*. Lopuchino vert. СПб. 1890. I t, 93 psl.

kairė Mago ranka: tai ženklas, kad jis bet kuriuo momentu pasiruošęs realizuoti jame slypinčias ir savo valandos laukiančias jėgas.

Mago rūbų spalva simbolizuoja jaunystę. Žmogus turi siekti, kad jo širdis išliktų amžinai jauna; kiekviename gyvenimo susitikime pirmiausia reikia įžvelgti gerąsias puses, nes jeigu po to tektų nusivilti, šis jausmas neužgožtų jau patirto gėrio. Didysis Magas – tai mūsų vyresnysis brolis. Buvo laikai, kai iš Nekaltojo prasidėjimo gimusi jo Dieviška kibirkštis neturėjo ydų, bet neturėjo ir išminties, o jo švarūs rūbai švytėjo sniego baltumu. Tačiau amžių skausmas, ilgi liūdesio metai, nublukino jų švytėjimą, jį apgaubė migla, visas tyrumas ir nekaltybė pasitraukė į pačias slapčiausias jo būtybės gelmes, gyvenimas dar neišmokė išminties, – jis tapo juodas. Taip praradęs viską, iššvaistęs visus savo turtus, jis pradėjo gauti iš išorės, pradėjo jausti kitas vibracijas, pradėjo asimiliuoti jas ir įsileisti į savo būtybę. Migla pradėjo trauktis, jis maitinosi šviesa ir pradėjo švytėti, bet ši šviesa jau nebuvo šalta, rami ir balta; tūkstantmečiai kančios ir milijonai regėtų kitų būtybių nelaimių sušildė jo širdį; Mago šviesa tapo šilta, jo rūbai parausvėjo ir buvo vėl tobuli, kaip auksas, blykčiojantis jų klostėse.

Žmogus, kuo jis bebūtų, privalo tvirtai atminti didžią tiesą: neprarasti po kojomis pagrindo. Kad ir koks begalinis, neišmatuojamas būtų aukštis, į kurį pakyla jo dvasia, kokia begalinė būtų pagunda pamiršti žemišką skausmo ir amžino liūdesio pasaulį, – jis neturi leisti šiam balsui savęs suklaidinti. Pats aukščiausias medis stovi giliai į žemę įleidęs šaknis; kad ir koks galingas jis būtų, jeigu neturėtų stipraus ryšio su žeme, vėtros greitai jį išverstų. Kad ir koks stiprus jis būtų, visada egzistuoja jėgos, stipresnės už jį, ir tą akimirką, kai jis nustos (kaip Antėjus) traukti jėgą iš žemės, jis bus pasmerktas neišvengiamai žūčiai. Žmogus – tai ištisas pasaulis, ir jo aukščiausias tikslas, jo aukščiausia paskirtis – būti tarpininku tarp Dangaus ir Žemės; jis turi susieti juos į Vieną Visumą, turi suteikti jiems galimybę semtis jėgų vienam iš kito – štai ką išreiškia Mago poza, kai jis dešine ranka rodo į dangų, o kaire – į žemę. Žmogus visada turi atminti, koks didelis atpildas jo laukia, koks be galo aukštas tikslas, į kurį jis veržiasi, tada jis supras, kodėl kelias toks ilgas, toks sunkus ir toks laikui nesuprantamas. Pasaulis būtų per daug netobulas, gyvenimas būtų per nuobodus ir monotoniškas, per daug nežavėtų net pergalė, jeigu kelias į ją būtų paprastas, visada aiškus ir neturėtų kliūčių. *Iš nesuskaičiuojamos kelių įvairovės žmogus per savo sielą gauna patirtį apie begalybę.* Žmogaus sutinkamos kliūtys niekada neužtveria jo kelio; jeigu jis laikinai ir atsitraukia

prieš jas, tai tik todėl, kad dar neatėjo laikas jų nugalėti. Kuo aukščiau kyla žmogus, tuo mažesnė kliūčių įtaka jam. Jo evoliucijos pradžioje, kol neprabudusi dvasia dar nesuvokė savęs, kol nerado savyje Dievybės, nepažino kelių ir tikslų, tol pats gyvenimas šalino pražūtingo žingsnio galimybes. Jis tarsi sukurdavo aplink jį mažesnio pasipriešinimo sieną iš tos pusės, iš kurios jam reikėjo praeiti, ir taip sulaikydavo nuo kiekvieno neatsargaus žingsnio. Pasiekęs aukščiausias pakopas, žmogus pagaliau atranda atramą pačiame savyje, nes tūkstantmetė patirtis ir pažinimo mastai suteikia jam tokią kolosalią inerciją, kad išoriniai faktoriai jau nebegali veikti jo pražūtingai. Magas susijuosęs odiniu diržu – tai buvusių nelaisvės grandinių liekana; jos jau nebevaržo jo ir ne tik netrukdo, bet net pasitarnauja: suteikia jo aukštesnei daliai jėgą, sutramdančią žemesniąją.

Nėra tokio slėpinio prigimtyje, kuris būtų iš viso neišaiškinamas; viskas uždengta nuo mūsų tam, kad sužadintų mūsų valią siekti Tiesos ir kad išvestų mus iš tos būsenos, į kurią esame įpuolę.

Ekartshauzenas¹³

Ant Mago kaktos matyti auksinė gyvatė, apžiojusi savo uodegą, simbolizuojanti išbaigtumą ir tobulumą tiek dideliame, tiek ir mažame. *Žmogus nenugalimai galingas tada, kai jis uždaras; aukščiausias uždarmo laipsnis – tai susiliejimas su visata.* Begalybės ženklas virš galvos liudija apie atlikto uždavinio didingumą, apie Nugalėtojo išbaigtumą ir tobulumą.

Medituodami su I Arkano hieroglifu, įsižiūrėdami ir kruopščiai analizuodami atskiras jo detales bei jų tarpusavio ryšį, galime traktuoti šį simbolį įvairiais pjūviais. Tuo pačiu galime įsitikinti, kad jo visuma realizuoja vieną dominuojančią idėją, o atskiros simbolinio paveiklo dalys parodo tik atskirus šios idėjos aspektus arba atskleidžia jų realizacijos būdus. Pagrindinę I Arkano idėją išreiškia Mago poza. Dieviško pasaulio atžvilgiu I Arkanas byloja apie Dievybę, atliekančią Visuotinės Kūrybos Aktą, išspinduliuojant iš savęs Dangaus ir Žemės dilemą. Vientiso tobulo žmogaus, Adomo Kadmono, atžvilgiu I Arkanas byloja apie Visuotinės Kūrybos realizaciją: kaip iš Dieviško Pasaulio liejamą galią sutinka ir priima žmogus bei įkūnija žemės pasaulyje. Žmogaus pasaulio atžvilgiu I Arkanas byloja apie Aukščiausią Magą, kaip apie paskutinį ir išbaigčiausią žmogaus

¹³ *Išminčiaus naktys, arba pokalbiai su draugu*, 130 psl.

raidos etapą, kai jis dėl savo tobulumo iš tikrųjų tampa tarpininku tarp Dangaus ir Žemės. Pagaliau paprasto žmogaus atžvilgiu I Arkanas byloja apie jo pašaukimą būti tarpine rišančia grandimi, laisvu ir protingu tarpininku tarp Dangaus pasaulio, jo dėsnių bei principų ir gamtos pasaulio, kurį jis savo veiksmais aktyvina. Visa tai kartu nusako I Arkano mokymą: **Kiekviena Pasireiškusio pasaulio substanciali jėga, t. y. kiekviena iš Dieviškos Būtybės emanavusi dvasia yra rišanti grandis tarp Absoliuto ir Iliuzijos pasaulio; būtent per šias antrines substancijas ir realizuojasi Kūryba.**

Priešais Magą ant stalo stovi taurė, guli kardas ir siklis, o savo pakeltoje dešinėje rankoje jis laiko skeptrą; šie keturi Mago atributai byloja apie jo valdžios ir vertės išorinius pasireiškimus, o jo figūra išreiškia pačios substancijos idėją. Kiekvienas savaimingos jėgos pasireiškimas mūsų sąmonėje priimamas keturiais aspektais, kurių principai sudaro keturnarį, nuo seno vadinamą *keturių stichijų keturnariu*. Mago atributai guli ant stalo, išskyrus skeptrą, kurį jis laiko rankoje; jie nesudaro jo esmės, todėl jie guli atskirai nuo jo, ir tik skeptras, kaip jo Dieviškos valdžios ir vertės simbolis, neatskiriamas nuo jo.